

θείο της και πήγε τὸ φλυτζάνι τοῦ Γκάτσκη στὸ πιάνο.

Ἐκεῖνος τὴν εἶδε ὀρθὴ κοντά του, ἔνωσε τὴ γαλῆνὴ νὰ μπαίνει μέσα του καὶ σήκωσε τρυφερά τὰ μάτια.

Ἡ ἐπιθυμία ποῦνιθε γιὰ τὸ μορφο καὶ λιγερὸ σῶμα της τὸν ἔκανε νάνατριχιάσει. Καὶ κείνη τὸ ἴδιο, ἔνωσε ἕνα ρίγος. Ἐγείρε πάνω στὸν ὦμο του ἀκολουθώντας μὲ τὰ μάτια τὰ δάχτυλά του, κι ἀπὸ τὴ ματούπη στ' αὐτί.

— Θάρθεις αὔριο τὸ βράδι;

Ἐκεῖνος σήκωσε τοὺς ὤμους καὶ χτυπώντας τὰ πόδια καλὰ τοῦ πιάνου τῆς εἶπε φωναχτά.

— Ἄν ὁ κ. ἀνθυπασπιστὴς Στουφ δὲν τὸ βρῖσκει ἄπρεπο.

— Θὰ σὲ περιμένω ὅπως πάντα, ἀπὸ τὴς ἐξήμισυ. ὡς σὺ εἶπες μὲ τὸ αὐτοκίνητο, τοῦ ψιθύρισε. Τοῦ τράβηξε μὲ τὸ δάχτυλο τὸ αὐτὸ καὶ γύρισε πίσω μὲ τὸ ἀλαφροκούνημα ἐκεῖνο τῶν γυναικῶν ποῦναι εὐτυχισμένες.

Ξανά ὁ ντὲ Κρυλώφ ἔνωσε πῶς ξυπνοῦσε. Εἶδε τὴν ψυχὴ της νάχτινοβολεῖ μέσα στὰ μάτια της, κι ἄρχισε νὰ κοκκινίζει. Ἀπὸ τότε ποῦ ἡ μητέρα του πέθανε, εἶτανε ἡ πρώτη γυναῖκα ποῦ τὸν ἔσερν' ἔτσι βαθιά. Ἡ τραχύτητα κ' ἡ ἀνησυχία τοῦ χαρακτήρα του χανότανε μόλις αὐτὴ τὸν ζύγωνε. Δίχως νὰ τὸ θέλει χαμογελοῦσε ἔταν τοῦ κατέβαινε νὰ τὴ συγκρίνει μὲ τὴς ξερὲς καὶ παγωμένες γυναῖκες τοῦ σπιτοῦ του.

Ἡ Μπίλντη φαίνότανε γεμάτη φροντίδες.

— Φοβεῖμαι πολὺ, κύριε ντὲ Κρυλώφ, τοῦπε μὲ μιστὴ φωνὴ νὰ μὴν κάνει ὁ Γκάτσκη καμιά ἀνοησία. Ἀλήθεια, εἰν' ὑποχρεωμένος νὰ ὑποφέρει τὸ πᾶν ἀπ' αὐτὸ τὸν ἀνθυπασπιστὴ; Δὲν μπορούμε νὰ κάνουμε τίποτα;

— Καὶ βέβαια, ὅλα ἔχουν τὰ δριά τους, ψιθύρισε ὁ ντὲ Κρυλώφ, στεναχωρημένος. Κ' ἡ ἐξουσία ἀκόμα εἶναι ὑποταγμένη σὲ κανόνες. Θάφτανε λόγου χάρι νάχουμε τὴν ἀπόδειξη μιᾶς ἀληθινῆς κατάχρησης στὴν ἐξουσία... Μὰ καὶ αὐτὴ τὴν περίπτωσι... ὁ Στουφ θὰ περνοῦσε τὸ πολὺ μὲ κάμποσες μέρες περιορισμό, κι' αὐτό, μὲ τὸ κρασί καὶ μὲ τὰ χαρτιά περνάει ὁμορφα. Ἐνῶ ἀργὰ ἢ γρήγορα, ὁ κ. Γκάτσκη...

Μὲ τὸ σῶμα γεμμένο μπρὸς καὶ τὴ μορφὴ λαμπερὴ ὁ θεὸς ἀκούγε μὲ περιέργεια.

— Ὁ κ. Γκάτσκη, συνέχισε θριαμβευτικά, θάκανε γνωριμία μὲ τὸ στρατοδικεῖο.

— Δὲ θάφτανε ἴσως ὡς ἐκεῖ, πήγε νὰ πει ὁ ντὲ Κρυλώφ, μὰ βλέποντας τὸ Βάτλερ ποῦ ἀπὸ τὴν ἱστορία τοῦ βουλοκεριῶ δὲν ἔπαψε νὰ περπατάει πάνω κάτω, νὰ σταματάει ἀπότομα, δὲ μίλησε.

— Τὸ στρατοδικεῖο! Νὰ λοιπὸν ὅλη σας ἡ σοφία,

εἶπε ὁ Βάτλερ ποῦ ἄφριζε. Κι ὁ λοχαγὸς ὅποτε τοῦ δίνει εὐκαιρία νὰ μᾶς φοβερῶσι μαὐτὸ εἶναι ὅλος χαρά. Συλλογιστήκατε ποτὲ — κ' ἔστρεψε πρὸς τὸ Ντόρντορφ — τί σημαίνει ἡ λέξη στρατοδικεῖο; Μέσα αὐτὴ τὴ λέξη καὶ μόνο δὲ βλέπετε τὸ τέρας ἐκεῖνο, ποῦ τὸνομάζετε «ἡ μεγάλη ἐποχή» νὰ σὰς σαρκάζει; Ἡ μήπως δὲν εἶναι τερατώδικο νὰ δικάζετε, νὰ φυλάκιζετε, νὰ τουφεκίζετε τοὺς ἀνθρώπους, γιατί δὲν ἔχουν κάποιες ὁρισμένες ἀθλιεῖς ἀρετές; Ἀς βλέπαμε τί θάκανε ὁ κ. λοχαγὸς ἢ ὁ κ. ἀνθυπασπιστὴς, ἂν σὲ καιρὸ εἰρήνης ἕνα δικαστήριον ἀπαιτοῦσε ἀπ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τὰ ἴδια διανοητικὰ προσόντα, κι ἄρχιζε νὰ τουφεκίζει κείνους, ποῦ δὲν μπορούσαν νὰ μάθουν τὸ διαφορικὸ λογισμό. Γιατὶ λοιπὸν θάπρεπε ὅλοι οἱ στρατιῶτες νάχουν μιὰ ἀρετὴ, καὶ σέρνονται οἱ ἀνθρωποὶ στὸ στρατοδικεῖο, ἂν δὲν εἶναι καλοὶ ξιφομάχοι; Εἶναι πιὸ ἀνόητο πρᾶμα ἀπ' αὐτό, ποῦ θέλουν μερικοὶ, δηλαδὴ νὰ δώσουνε σὺλους τοὺς ἀνθρώπους ἕναν κοινὸ παρανομαστή; Μήπως προστάζουν στὰ βόδια, στὰ πρόβατα, στὰ μελίσσια, νὰ βγάλουν νύχια λιονταριοῦ στὸν καιρὸ τοῦ πολέμου καὶ νὰ ριχτοῦνε στὸν ὄχτρο ὅταν τίγρηδες; Δὲν εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ποῦ κι αὐτοὶ νάναί χρήσιμοι, ἀξιοί, ἐργατικοί, μὰ ποῦ δὲν ἔχουνε οἱ δυστυχισμένοι νύχια; Ὁ Φράιμπελ λόγου χάρι, ὁ σύντροφός μας, εἶναι βέβαια ἕνας πολὺ καλὸς δάσκαλος ἴσα-ἴσα, γιατί εἶναι γλυκὺς κ' ὑπομονετικὸς. Μήπως μπορεῖ ξαφνικά...

— Ἀ! θάτανε πολὺ ὥρατο, φώναξε ὁ θεός. Ὁ καθένας θάλεγε πῶς εἶναι ἄνθρωπος τοῦ σπιτιοῦ. Κ' ἔτσι γλήγορα θὰ σωροβολίσμαστε, νικημένοι... ρημασμένοι...

Ὁ Βάτλερ ξανάγινε ἡσυχος.

(Στάλλο φύλλο τελιώνει)

ΗΛ. Φ. ΗΑΙΟΥ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

Στὸ Γακουμὴ Δραγάτη.

Ἀνέβηκες τρεμουλιαστὰ στοῦ Παρνασσοῦ τὸ βῆμα,
κ' εἶταν ἡ μαύρη σου φωνὴ σὰ νάβγαίνε ἀπὸ μνήμα.
Κ' εἶσι μασώντας τὰ παλιά, — πνευματικὸς σακάτης —
τῆς γλωσσοκαθαρευούσας βγῆκες καὶ σὺ... Δραγάτης.

Στὸν Τυμφορηστὸ

Εἶδα «Γόησσες» Ρωσίδες,
εἶδα Ἀθηναίων τοιαῦτες...
καὶ τὰ χάλια τοὺς λυσιπύθνα...
Κλάφ' τες, Τυμφορηστὲ μου, κλάφ' τες!

ΠΙΚΡΑΓΚΑΘΗΣ